

Brussel, 26 februari 2018
(OR. en)

6346/18

COHOM 28
COPS 46
CONUN 56
COASI 36
MAMA 21
COEST 41
COAFR 46
CFSP/PESC 164
DEVGEN 17

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	26 februari 2018
aan:	de delegaties

Betreft:	Conclusies van de Raad over de prioriteiten van de Europese Unie in de mensenrechtenfora van de Verenigde Naties in 2018
----------	--

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de prioriteiten van de Europese Unie in de mensenrechtenfora van de Verenigde Naties in 2018, die de Raad tijdens zijn 3598e zitting op 26 februari 2018 heeft aangenomen.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER DE PRIORITEITEN VAN DE EUROPESE UNIE
IN DE MENSENRECHTENFORA VAN DE VERENIGDE NATIES IN 2018**

1. Eerbiediging van de mensenrechten is een fundamentele waarde van de Europese Unie. Inzet voor de mensenrechten is een centrale pijler van het externe optreden van de EU, zoals blijkt uit de mondiale EU-strategie voor buitenlands en veiligheidsbeleid. Bevordering en bescherming van de mensenrechten vormen de kern van het multilateralisme en spelen een centrale rol in het VN-stelsel. Vrede en veiligheid, mensenrechten en ontwikkeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar. De Europese Unie vervult een leidende rol op deze drie terreinen en zal deze rol blijven vervullen.
2. Met name in het licht van de 70e verjaardag, in 2018, van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, staat de Europese Unie volledig achter de toezegging van de secretaris-generaal van de VN om de mensenrechten beter voor het voetlicht te brengen en conflict-preventie en duurzame vrede tot een prioriteit van het VN-stelsel te maken door de onderliggende oorzaken van conflicten aan te pakken, waaronder schendingen van en inbreuken op de mensenrechten. Ook wijst de EU opnieuw op haar ferme standpunt, dat aansluit bij de Verklaring en het Actieprogramma van Wenen die 25 jaar geleden werden goedgekeurd, dat alle mensenrechten universeel, ondeelbaar, en onderling afhankelijk en met elkaar verbonden zijn. Voorts herinnert de EU aan het feit dat zij de uitvoering van haar verantwoordelijkheid om te beschermen is toegedaan, door mensenrechtenschendingen in de context van gruweldaden te voorkomen en een halt toe te roepen. De Unie ondersteunt de Verklaring van de VN over mensenrechteneducatie en -opleiding, en roept de VN-lidstaten op actie te ondernemen om werk van te maken van deze verklaring.
3. De Europese Unie spreekt eens te meer haar krachtige steun uit voor de onafhankelijkheid en het werk van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten en zijn Bureau en voor het gehele VN-mensenrechtenstelsel bij de aanpak van inbreuken op en schendingen van de mensenrechten, onder meer door middel van landspecifieke en thematische verklaringen en resoluties, onderzoekscommissies en onderzoeksmissies, alsmede door het gebruik van bijzondere procedures, de universele periodieke doorlichting, en actieve ondersteuning van mensenrechtenactivisten die opkomen tegen inbreuken op en schendingen van de mensenrechten door overheden en niet-overheidsactoren.

4. De EU wijst er met klem op dat alle leden van de VN, waaronder de leden van de Mensenrechtenraad (MRR), zich aan de hoogste normen moeten houden bij het bevorderen en het beschermen van de mensenrechten, en dat zij ten volle moeten samenwerken met de Raad voor de mensenrechten en diens regels en procedures. De Unie spreekt voort haar steun uit voor de effectieve en efficiënte werking van de MRR, en wil blijven samenwerken met alle landen en ngo's in een transparant en regio-overstijgend proces, om zodoende de rol van de MRR te verstevigen terwijl tegelijkertijd de bereikte verworvenheden van de MRR moeten worden beschermd, een en ander gezien in het licht van het belang van mensenrechten bij de hervorming van de VN in ruimer verband.
5. Parallel aan het krachtige engagement van de EU in mensenrechtenfora van de VN, zal de Unie via de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten en in nauwe samenwerking met regionale speciale vertegenwoordigers van de EU ten volle gebruik blijven maken van het gehele scala van instrumenten en beleidsmaatregelen die beschikbaar zijn ter bevordering en bescherming van de mensenrechten wereldwijd, waaronder bilaterale mensenrechtendialogen, de integratie van mensenrechten in het EU-beleid, alsook andere bilaterale of multilaterale dialogen en fora, verkiezingswaarnemingen, openbare verklaringen, publieksdiplomatie, financiering van projecten en diplomatieke stappen. De EU zal tevens ingenomen zijn met de positieve ontwikkelingen in partnerlanden en met de wereldwijde uitwisseling van goede ervaringen en goede praktijken op het gebied van de mensenrechten, en blijven streven naar dialoog en samenwerking met partners in alle regio's.
6. De EU zal actief en prioritair blijven deelnemen aan internationale actie voor gender-gelijkheid, zelfbeschikking van vrouwen, en bevordering van vrouwenrechten. De Unie zal blijven streven naar de integratie van de genderdimensie in alle activiteiten van de MRR, de Algemene Vergadering en andere mensenrechtenfora. Onder verwijzing naar de Europese consensus inzake ontwikkeling blijft de Raad gecommitteerd aan het bevorderen, beschermen en verwezenlijken van alle mensenrechten, aan de volledige en daadwerkelijke uitvoering van het actieprogramma van Peking en het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) — alsook de resultaten van de toetsingsconferenties van die programma's — alsmede aan seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in dit verband. De EU zal zich blijven beijveren voor de effectieve uitvoering van Resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad en daaropvolgende resoluties over vrouwen, vrede en veiligheid, en zij zal haar inspanningen opvoeren ter voorkoming en bestrijding van alle vormen van geweld tegen en discriminatie van vrouwen en meisjes, waar ook ter wereld.

7. Op de 20e verjaardag van de Verklaring van de VN over mensenrechtenverdedigers is de Europese Unie ernstig verontrust over de alom toenemende druk op mensenrechtenactivisten in de vorm van gewelddadige aanvallen, gedwongen verdwijningen, kwaadwillige vervolging, als straf bedoelde registratieregelingen, en restricties op de ontvangst van de financiering. De EU blijft opkomen voor maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor de mensenrechten en voor individuele mensenrechtenactivisten, onder wie bloggers, journalisten en andere media-actoren, en mensenrechtenadvocaten. De aandacht van de Unie zal in het bijzonder uitgaan naar de specifieke risico's voor vrouwen, inheemse mensenrechtenactivisten en andere mensenrechtenactivisten die zich in een kwetsbare positie bevinden, onder wie zij die opkomen voor de mensenrechten van LGBTI's. De Unie zal zich ook speciaal richten op de vele bedreigingen voor hen die zich inzetten voor de bestrijding van wanpraktijken in de zakenwereld en voor zaken die de gebruiksrechten van land betreffen. De EU zal intimidatie, pesterijen en represailles welke gericht zijn tegen personen en groepen die samenwerken met de VN, met VN-vertegenwoordigers en met regelingen en procedures op het gebied van de mensenrechten blijven bestrijden en veroordelen, en spreekt in dit verband andermaal haar steun uit aan de adjunct-secretaris-generaal van de VN voor de mensenrechten, en met name voor zijn werk op dit gebied.
8. De internationale gemeenschap mag zich nooit neerleggen bij straffeloosheid, genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdrijven, of schendingen van en inbreuken op het internationaal humanitair recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten. De EU blijft zich daarom zoals vanouds beijveren voor een einde aan straffeloosheid, voor versterking van de verantwoordingsplicht, en voor ondersteuning van overgangsjustitie. In overeenstemming met het internationaal humanitair recht en de beginselen daarvan genieten burgers en burgerdoelwitten algemene bescherming, mogen zij niet worden aangevallen, en moet aan hen humanitaire hulp kunnen worden verstrekt. De EU uit voorts — en juist in het Europees Jaar van het cultureel erfgoed — haar grote zorg over de frequente en grootschalige vernielingen van cultureel erfgoed, en zegt steun toe aan de pogingen van diverse VN-fora om de aandacht hierop te vestigen en dergelijke vernielingen te voorkomen.

9. De Europese Unie steunt onverminderd het Internationaal Strafhof en het universele karakter van het Statuut van Rome, dat in 2018 20 jaar bestaat. De Unie is ingenomen met het besluit van de afgelopen vergadering van de staten die partij zijn bij het Internationaal Strafhof, om de rechtsmacht van het Strafhof voor het misdrijf agressie in werking te stellen. De volledige medewerking van de staten die partij zijn bij het Statuut, alsook de universele erkenning van de rechtsmacht van het Strafhof, zijn van essentieel belang voor het Hof om zijn belofte van echte rechtvaardigheid ook waar te kunnen maken. In dit verband betreurt de EU het ten eerste dat Burundi zich, in een ongekennde stap, teruggetrokken heeft uit het Statuut van Rome.
10. De EU blijft tevens de krachtige bescherming van de mensenrechten op het Europese continent steunen; de Raad van Europa en het Europees Verdrag voor de rechten van de mens moeten de hoekstenen hiervan blijven.
11. De EU blijft zich in 2018 in al aan externe betrekkingen beijveren voor het respecteren van diversiteit, door de mensenrechten van hen die tot nationale minderheden behoren, waaronder reeds verworven rechten, te beschermen en te bevorderen, overeenkomstig de toepasselijke normen van de VN en Raad van Europa.
12. In de MRR en in de derde Commissie van de AVVN zal de EU het voortouw blijven nemen in initiatieven betreffende de mensenrechtensituatie in de Democratische Volksrepubliek Korea, Myanmar/Birma en Burundi. De Unie zal ook actie blijven steunen inzake Iran, de illegaal geannexeerde Autonome Republiek Krim en de stad Sebastopol (Oekraïne), de Democratische Republiek Congo en Syrië. De EU zal ervoor blijven pleiten dat staten en andere partijen volledig samenwerken met de mechanismen en speciale procedures van de MRR, en dat hun volledige, onvoorwaardelijke en ongehinderde toegang wordt verleend tot situaties waarin de mensenrechten onderzocht dienen te worden. De Unie zal blijven verlangen dat levensreddende bijstand wordt verleend aan mensen in nood, met name in Jemen, Syrië, Myanmar/Birma, Libië, Zuid-Sudan, de Democratische Republiek Congo, de Centraal-Afrikaanse Republiek, alsook de Gazastrook en die delen van Oekraïne die niet onder het gezag van de Oekraïense overheid vallen. De EU zal in alle relevante mensenrechtenfora, waaronder de MRR, pleiten voor passende aandacht voor de mensenrechtensituatie in de Georgische regio's Abchazië en Tschinvali/Zuid-Ossetië. De EU zal blijven aandringen op de onmiddellijke beëindiging van de gruwelijke schendingen van en inbreuken op de mensenrechten, die in sommige gevallen als misdrijven tegen de menselijkheid kunnen worden aangemerkt, en op de strafrechtelijke vervolging van hen die hiervoor verantwoordelijk zijn in de DVK, Syrië, Myanmar/Birma, Burundi en Zuid-Sudan.

13. De EU is tegen de doodstraf, onder welke omstandigheden dan ook, en ziet deze als een grove schending van de mensenrechten en de menselijke waardigheid. In de landen die de doodstraf hebben afgeschaft, sporen we de regeringen aan om deze belangrijke verworvenheid in de grondwet op te nemen en over te gaan tot ratificatie van het tweede facultatief protocol bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. In de landen waar een moratorium van kracht is, moedigen we de regeringen aan om dit na te leven en stappen te zetten richting de afschaffing van de doodstraf. Stappen terug moeten worden vermeden. De Unie roept ertoe op de toepassing de doodstraf, waar deze nog voorkomt, geleidelijk af te schaffen, en dringt erop aan bij de voltrekking ervan internationale minimumnormen in acht te nemen. De EU zal zich blijven uitspreken tegen terechtstellingen, met name massa-executies en terechtstellingen waarbij de daders van halsmisdaden jonger dan 18 jaar zijn, of die andere minimumnormen niet eerbiedigen. Gesterkt door de krachtige transregionale steun voor de resolutie over een moratorium op de doodstraf tijdens AVVN 71, zal de EU steun blijven verlenen voor de VN-campagne voor wereldwijde afschaffing van de doodstraf, met name in de MRR en tijdens AVVN 73.
14. De EU blijft zich inzetten in de strijd tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing, vooral wanneer die worden gebruikt door rechtshandhavingsdiensten en veiligheidsdiensten. Voor zover nodig zal de EU de betrokken landen – waaronder Syrië, Saudi-Arabië, Myanmar/Birma, Burundi, de Democratische Republiek Congo, Bangladesh en Libië – herinneren aan hun verplichtingen in dit verband. De EU blijft bezorgd over de vermeende mishandeling en foltering van gevangenen in China en roept de autoriteiten op deze gevallen grondig te onderzoeken.

15. De EU roept alle staten op om gedwongen verdwijningen en buitengerechtelijke executies door openbare of particuliere strijdkrachten snel en doeltreffend op onpartijdige en transparante wijze te onderzoeken, zodat de verantwoordelijken op passende wijze worden vervolgd. In dit verband spreekt zij haar bezorgdheid uit over dit soort gevallen in met name Libië, Syrië, Myanmar/Birma, Bangladesh, de illegaal geannexeerde Autonome Republiek van de Krim en de stad Sebastopol (Oekraïne), de niet onder het gezag van de regering vallende gebieden van Oekraïne, de Russische Federatie, de Filipijnen, Pakistan, Burundi en Venezuela.
16. Indachtig haar eerdere conclusies herhaalt de EU andermaal haar krachtige en ondubbelzinnige veroordeling van alle vormen en uitingen van terrorisme, zonder onderscheid naar daders of doelstellingen. De EU is zich er terdege van bewust dat de terreurdreiging en gewelddadig extremisme ernstige problemen vormen voor de stabiliteit en de veiligheid van staten, maar zij dringt er bij alle staten op aan om bij hun reacties op terroristische misdrijven het internationaal recht volledig te eerbiedigen, waaronder het internationaal recht inzake de mensenrechten, het internationaal vluchtelingenrecht en het internationaal humanitair recht. Zij onderstreept verder hoezeer het van belang is de rechten van slachtoffers van terroristische misdrijven te beschermen en bevorderen.
17. In overeenstemming met de Verklaring en het Actieprogramma van Wenen zal de EU intensief aandacht blijven schenken aan de bescherming en bevordering van economische, sociale en culturele rechten, en zij zal zich blijven inspannen voor de tenuitvoerlegging van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling door middel van een op rechten gebaseerde aanpak voor het verwezenlijken van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen, die ook de mensenrechten op het terrein van gezondheid, onderwijs, voedsel, huisvesting, schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen omvat, evenals fatsoenlijk werk, de ontwikkeling en bredere dekking van socialebeschermingsvloeren, en het dichten van de genderkloof. Zij zal steun verlenen voor participatie als een relevant instrument voor goed bestuur, en dit bevorderen.

18. De EU herhaalt nogmaals dat alle vormen van mensenhandel, waaronder de smokkel van migranten en vluchtelingen, een ernstige schending van de mensenrechten zijn, als een vorm van georganiseerde misdaad gelden, en een bedreiging vormen voor de vrede, democratisch bestuur en de rechtsstaat. Zij zal blijven samenwerken om de mensenrechten van migranten en vluchtelingen in Libië en elders beter te beschermen, met name met de Verenigde Naties en de Afrikaanse Unie.
19. Voorts onderstreept de EU dat de mensenrechten daadwerkelijk beschermd moeten worden, met bijzondere aandacht voor de specifieke risico's die mensen in kwetsbare situaties lopen. De EU herinnert eraan dat gedwongen ontheemding vaak complexe uitdagingen met zich meebrengt. Irreguliere migratie kan ernstige problemen veroorzaken en een negatieve impact hebben op de landen van herkomst, doorreis en bestemming. De EU zal blijven hameren op het belang van naleving van het internationaal vluchtelingenrecht, met inbegrip van het beginsel van non-refoulement, de handhaving van het recht inzake de mensenrechten en de verplichting om mensen te beschermen tegen mensenhandel en andere vormen van misbruik, en zij blijft standvastig gecommitteerd aan het waarborgen van het recht op asiel. De EU blijft ten volle betrokken bij de besprekingen over de mondiale VN-pacten op basis van de Verklaring van de VN voor vluchtelingen en migranten van september 2016. Zij erkent dat staten een soeverein recht hebben om te bepalen wie zij op hun grondgebied toelaten, en dat zij rechten en verantwoordelijkheden hebben wat het beheren en bewaken van hun grenzen betreft, als belangrijk onderdeel van de veiligheid van staten, in volledige overeenstemming met hun internationale verplichtingen.
20. De EU zal haar veroordeling blijven uitspreken over situaties waarin de vrijheid en veiligheid van personen of groepen niet wordt geëerbiedigd, zoals bevestigde gevallen van willekeurige arrestatie en detentie in onder meer Venezuela, Eritrea, China, Turkije sinds de coup poging van juli 2016, en de bezette Palestijnse gebieden, waaronder de willekeurige arrestatie van Palestijnse minderjarigen door Israël.

21. De EU blijft een vastberaden pleitbezorger van het recht op vrijheid van mening en meningsuiting online en offline, onder meer van journalisten en bloggers, en van het recht op vrijheid van vergadering en vereniging wereldwijd. Zij roept staten als de Russische Federatie, China, Bahrein, Burundi, Belarus, Sudan, Egypte, Turkije, Vietnam, Iran en de Democratische Republiek Congo er dan ook nogmaals toe op deze vrijheden niet langer in te perken, en onevenredig strenge wetten die die vrijheden en de ruimte voor maatschappelijke organisaties ten onrechte inperken, niet langer toe te passen. De EU zal de moord op, en geweld, intimidatie en pesterijen tegen journalisten en andere media-actoren door statelijke en niet-statelijke actoren blijven veroordelen.
22. De EU roept alle landen – waaronder Cambodja, Venezuela, Azerbeidzjan, Ethiopië, Gabon, Togo, de Russische Federatie en Belarus – op om hun verplichtingen op het gebied van de politieke vrijheden na te komen, zoals de rechten van politieke tegenstanders, het recht op vreedzaam protest, het recht om deel te nemen aan publieke aangelegenheden en de eerbiediging van democratische normen en de rechtsstaat.
23. De EU zal blijven ijveren voor eenieders vrijheid van godsdienst of overtuiging, zich fel blijven verzetten tegen religieuze onverdraagzaamheid, en blijven streven naar een betere bescherming van leden van religieuze en andere minderheden tegen discriminatie, vervolging en geweld, waar dan ook ter wereld. Binnen de MRR en de AVVN zal zij verder gestalte geven aan haar initiatieven op het gebied van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, waarbij zij meer specifiek de uitvoering van de eerder gedane toezeggingen aan de orde zal stellen. De EU zal zich overal ter wereld blijven verzetten tegen alle vormen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante vormen van onverdraagzaamheid. Zij zal zowel binnen de VN-fora als in haar externe optreden de beginselen gelijkheid en non-discriminatie blijven bevorderen, en discriminatie op enige grond, onder meer op grond van geslacht, ras, etnische of sociale afkomst, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, handicap, leeftijd, seksuele gerichtheid en genderidentiteit blijven bestrijden.

24. De EU zal initiatieven blijven ondernemen ter waarborging van de rechten van het kind binnen de VN-fora en samenwerken met de ruimere VN-ledenkring voor de verdere verwezenlijking van deze prioriteit. Zij zal in dit verband met name streven naar de bevordering en bescherming van de rechten van het kind, ook in de context van gewapende conflicten, en van de rechten van kinderen die in armoede leven, en naar de uitbanning van alle vormen van geweld, met inbegrip van pesten en schadelijke praktijken zoals kinderhuwelijken, vroegtijdige en gedwongen huwelijken en vrouwelijke genitale verminking.
25. De EU zal met alle belanghebbenden op mondiaal niveau blijven samenwerken aan initiatieven die moeten zorgen voor de uitvoering van de leidende beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten van de VN, onder meer via nationale actieplannen. Ook zal zij zich blijven inzetten voor een uitbreiding van de verantwoordingsplicht bij mensenrechtenschendingen, en voor een doeltreffende voorziening in rechte voor alle slachtoffers van mensenrechtenschendingen, waarbij mogelijkheden voor collegiaal leren met betrekking tot de uitvoering van de leidende beginselen van nut zouden zijn.
-